

Avdelningen för epidemiologi, sjukdomsövervakning och riskvärdering

Snabb värdering av sannolikheten för att den svenska djurpopulationen utsätts för smitta med Peste des petits ruminants till följd av utbrotten i Grekland och Rumänien

BAKGRUND

I mitten av juli rapporterade EU-kommissionen att Peste des petits ruminants (PPR) konstaterats i en får- och getbesättning i Grekland och några dagar senare även i en fårbesättning i Rumänien. Sedan de första rapporterade utbrotten har ytterligare 14 utbrott rapporterats från Grekland och 16 från Rumänien. Både större och mindre besättningar har drabbats. Alla djur i de drabbade besättningarna har, eller ska avlivas och restriktioner gällande förflyttningar av djur samt djurprodukter i de drabbade områdena har implementerats. Inom Europeiska unionen (EU) har PPR konstaterats en gång tidigare, i Bulgarien 2018, men detta är första gången som PPR påvisats i Grekland och i Rumänien.

Peste des petits ruminants är en virussjukdom som orsakas av ett morbillivirus inom familjen Paramyxoviridae. Sjukdomen är endemisk i Afrika, och delar av Asien. Det är framför allt små idisslare som får och get som drabbas, men även kameler och vissa vilda idisslare kan smittas. Nötkreatur kan smittas men utvecklar inte klinisk sjukdom och bedöms inte kunna sprida smittan vidare. Virusets utsöndras i alla kroppsvätskor samt träck och smitta kan ske både direkt via nära kontakt och aerosoler eller indirekt genom till exempel foder, strö och redskap. Virusets överlevnad i miljön under en kortare tid (dagar) och troligtvis en längre tid i till exempel fryst kött, men den huvudsakliga smittvägen är levande djur. Morbiditeten i en naiv population är hög (upp till 100%) och även mortaliteten kan vara hög (50–100%) vilket också rapporterats i de aktuella utbrotten. Kliniska symtom inkluderar initialt feber, nedsatt allmäntillstånd, minskad aptit, nos- och ögonflöde. Efter några dagar kan lesioner i näshåla, mun och ögon ses och djuret kan få hosta och dyspné. Även diarré och tecken på sekundära infektioner kan förekomma.

SANNOLIKHET FÖR INTRODUKTION AV SMITTA

Den huvudsakliga spridningsvägen för PPR är levande djur. Indirekt smitta genom till exempel obehandlade produkter är också en möjlig, men en mindre trolig smittväg medtanke på virusets korta överlevnad utanför djuret.

Ingen införsel av levande får, getter eller avelsmaterial så som sperma eller embryon har skett från Grekland eller Rumänien under de senaste tre månaderna och inte heller från angränsande länder. Inte heller har obehandlade hudar eller ull förts in under samma period från något av dessa länder. Sannolikheten för att den svenska djurpopulationen ska utsättas för smitta bedöms därför vara *försumbar*.

Tabell 1. Summering av den snabba riskvärderingen

Riskväg	Värdering av sannolikhet	Osäkerhet i värderingen
1. Levande djur och kläckägg (legal/illegal införsel) inkl deras transportfordon/burar	Försumbar	Låg
2. Sperma, ägg, embryon (legal/illegal) inkl deras transportfordon/emballage	Försumbar	Låg
3. Indirekt smittspridning (fordon, personer, utrustning, foder och strö)	Försumbar	Låg
4. Djurprodukter, inkl bl.a. kött och troféer, samt animaliskt matavfall (legal/illegal införsel)	Försumbar	Låg
5. Vektorer	Riskvägen är inte relevant	-
6. Vilda djur	Försumbar	Låg

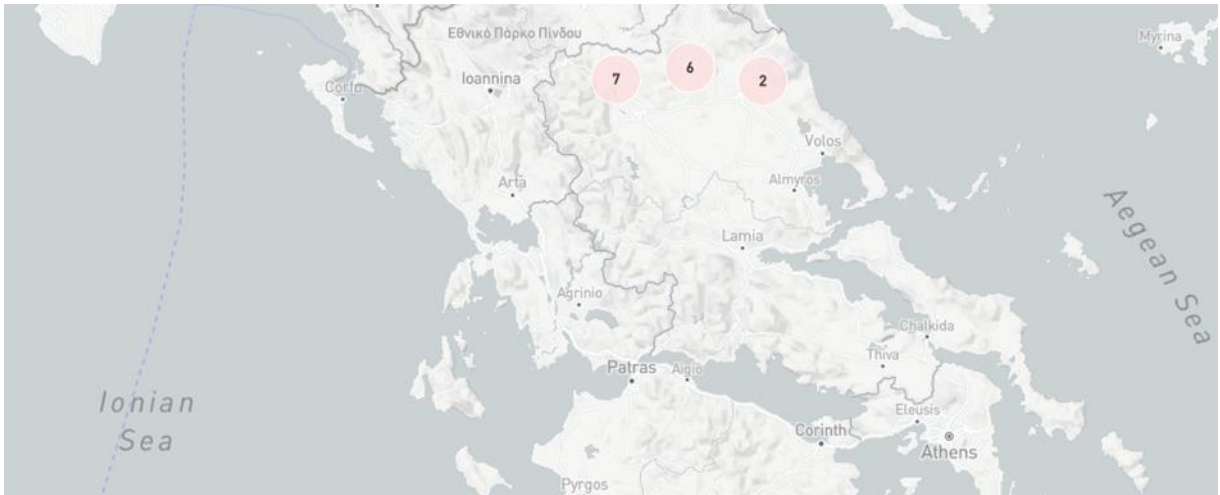
Sannolikheten för att den svenska djurpopulationen utsätts för smitta med PPR som följd av utbrotten i Grekland och Rumänien bedöms vara försumbar.

Osäkerheten i denna värdering är låg. Nivån av osäkerhet är bedömd utifrån kvaliteten på de uppgifter som funnits tillgängliga för värderingen.

Statens veterinärmedicinska anstalt följer situationen i Grekland och Rumänien och bedömer när det finns behov av en ny värdering av sannolikheten för att den svenska djurpopulationen utsätts för smitta med PPR.

Definitioner av de termer som används vid sannolikhetsvärderingen:

- Försumbar – så ovanligt att det saknar betydelse
- Mycket låg – mycket ovanligt, men kan inte uteslutas
- Låg – sällan, men förekommer
- Medelhög – förekommer ibland
- Hög – förekommer ofta
- Mycket hög – förekommer nästan alltid



Utbredning (antal utbrott anges i cirklarna) av Peste des petits ruminants i Grekland till och med 2024-07-26. Källa <https://wahis.woah.org/>



Utbredning (antal utbrott anges i cirkeln) av Peste des petits ruminants i Rumänien till och med 2024-07-26. Källa <https://wahis.woah.org/>